

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT NR sö 403

Mål/Ärende nr

Ö 563/83

meddelat i Stockholm den 3 september 1984

KLAGANDE

Svensk Fotokemi Aktiebolags konkursbo
Ställföreträdare: advokaten i A.S. , Box 3227,
103 64 STOCKHOLM, i egenskap av konkursförvaltare

MOTPART

Länsstyrelsen i Stockholms län, Naturvårdsenheten,
Box 22067, 104 22 STOCKHOLM

SAKEN

Utmätning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd 3, beslut den 8 mars 1983, nr 3:SÖ·18

Hovrättens beslut

se Bilaga

SLUT

Konkursboets besvär lämnas utan bifall.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M M

Konkursboet har yrkat bifall till sin i hovrätten förda

Biblioteket

	Postadress	Telefon	Expeditionstid
HÖGSTA DOMSTOLEN	Box 2066 103 12 STOCKHOLM	08-23 67 20	08.45—12.00 13.15—15.00

talán.

Länsstyrelsen har bestritt ändring.

Justitiekanslern har avgivit yttrande i målet.

SKÄL

Som hovrätten anför t har utmätningen skett på grund av en sådan exekutionstitel som anges i 3 kap 1 § 6 utsökningsbalken.

De invändningar konkursboet framfört i målet innebär att det beslut som utgör exekutionstitel skulle vara olagligt eller i varje fall felaktigt. För bedömningen av dessa invändningar får det väsentlig betydelse att de har främställts i ett exekutivt förfarande. Visserligen kan det vara anledning att sträcka den prövning av exekutionstitlar som får ske enligt 3 kap 21 § utsökningsbalken något längre än annars när de utgörs av administrativa beslut, särskilt om beslutet som här inte kan överklagas till förvaltningsdomstol (jfr prop 1980/81:8 s 331 och **W-G-L**, Utsökningsbalken s 93 med not 2). Även då står det emellertid klart att - oavsett vilken befogenhet en domstol har att pröva förvaltningsbeslut i andra sammanhang - möjligheterna är ytterligt begränsade att i ett utsökningsmål underkänna en exekutionstitel. När det gäller sådana administrativa beslut som det aktuella bör detta komma i fråga

endast om beslutet framstår som uppenbart felaktigt.

Vad konkursboet anfört mot länsstyrelsens föreläggande den 23 november 1981 och dess anmodan till kronofogdemyndigheten den 18 december 1981 att transportera bort avfallet innebär inte att något sådant fel förekommit som kan beaktas i förevarande sammanhang. Besvären skall därför lämnas utan bifall.

Tor Olsson

I avgörandet har deltagit: justitieråden Holmberg, Mannerfelt, Sven Nyman, Bengtsson (referent) och Gad
Föredragande revisionssekreterare: Svensson

Att denna fotostatikopia överensstämmer med originalet intygar

.....*G. Åkén*.....

Justitierådet Bengtsson tillägger:

"Som framgår av Högsta domstolens beslut kan en domstol lika litet som en kronofogdemyndighet gå in på en närmare prövning av den exekutionstitel som åberopas i ett utmätningssärende. Hovrätten och Högsta domstolen fungerar vid besvär i utsökningsmål närmast som en kronofogdemyndighet av högre dignitet; de kan inte röra sig inom annan processuell ram än den som är uppdragen för en sådan myndighet. Här aktualiseras alltså inte det omstridda problemet, i vad mån allmän domstol får pröva giltigheten av förvaltningsmyndighetens beslut. Frågan blir enbart i vad mån kronofogdemyndighet och dess överinstanser skall anses berättigade att fränkänna exigibla beslut laga verkan i verkställighetsskedet.

Med hänsyn till den diskussion som förts i detta mål angående den materiella riktigheten av länsstyrelsens beslut vill jag emellertid - fast det strängt taget inte är nödvändigt för bedömningen av målet - i denna fråga anföra följande för egen del:

Konkursboet har fortsatt den rörelse som konkursgäldenären bedrivit, och i den rörelsen har bl a ingått förvaring av kvicksilverhaltigt avfall. Som hovrätten utvecklat möjliggör 40 § miljöskyddslagen att ett föreläggande att ta bort avfallet riktas mot den som utövar sådan miljöfarlig verksamhet. Detta bör gälla även om avfallet delvis härrör från den verksamhet en tidigare innehavare av fastigheten bedrivit. Beslutet om borttransport framstår

därför som förenligt med miljöskyddslagen. - Jag lämnar här öppet hur man skulle ha sett på situationen om verksamheten på fastigheten omedelbart nedlagts vid konkursbeslutet; inte heller går jag in på frågan om fastighetsägarens skadeståndsansvar i detta fall, vilken kanske inte kan bedömas på alldeles samma sätt som frågan om ansvaret för saneringsåtgärder. (Jfr om de berörda frågorna bl a NJA II 1969 s 246, Westerlund, Kommentar till miljöskyddslagen s 30 ff, SOU 1983:20 s 45 f samt 13 kap 8 a § första stycket 2 brottsbalken och härom NJA II 1981 s 314 ff; om skadestånd se NJA II 1969 s 307 f, NJA II 1972 s 41, 48 och SOU 1983:7 s 47 f, 54 f, 247.)

Man torde knappast heller kunna invända att ett saneringsbeslut som riktas mot ett konkursbo skulle stå i sådan strid med grundläggande konkursrättsliga principer att det inte skulle kunna godtas. Det bör framhållas att ett konkursbo genom att fortsätta konkursgäldenärens verksamhet alltid riskerar att dra på sig förpliktelser med karaktären av massagäld vilka ytterst beror på konkursgäldenärens förhållanden, exempelvis strikt skadeståndsansvar - enligt miljöskyddslagen eller på annan grund - eller kostnadsansvar enligt 7 kap 7 § tredje stycket arbetsmiljölagen. (En ståndpunkt motsvarande den här angivna har regeringen intagit i ett genom beslut den 12 augusti 1982 avgjort ärende, nr 1458/82; jfr också regeringsrättens beslut den 23 september 1982, nr 3069-1982, där resning ej beviljats i regeringens beslut.)

Därmed är inte sagt att länsstyrelsen utan vidare bör låta innehavaren av en fastighet stå för saneringskostnader i situationer som den aktuella. Även när sanering är uppenbart behövlig kan det ibland

te sig obilligt att han får svara för åtgärder mot missförhållanden som beror av fastighetens tidigare innehavare. Det gäller särskilt om han förvärvat fastigheten utan kännedom om missförhållandena eller om annars beslutet - som i konkursfallet - drabbar helt andra än den skyldige. Till detta kommer att ett saneringsbeslut riktat mot ett konkursbo kan framstå som betänkligt från konkursrättslig synpunkt, enligt vad konkursboet närmare utvecklat i målet. (Jfr även Håstad, Sakrätt avseende lös egendom s 265 f.) Länsstyrelsen kan, på ett sätt som måste te sig godtyckligt och svårförutsebart för andra borge-närer, bestämma vilken rätt statens egna betalnings-anspråk skall ha i konkursen: genom att efter konkursbeslutet upprepa ett saneringåläggande, nu mot konkursboet, förvandlar myndigheten en ordinär fordran för staten till en massafordran. I alla händelser torde möjligheterna att ta ut kostnaderna av ett konkursbo bära utnyttjas med stor varsamhet. - Det står emellertid klart att betänkligheter av detta slag inte kan få någon som helst inverkan på exekutionstitelns giltighet."

. 733

Att denna fotostatkopia överens-
stämmer med originalet intygar

.....*G. Linn*.....